

บันทึกข้อความ

สนง.อปค.
วันที่ 16 ม.ค. ๒๕๕๕
ลงรับ ๑๖๑๖
เวลา .....

หน้าห้อง ผอ.สน.สท.
เลขที่ 135
112 ส.ค. 2555
เวลา .....

ส่วนราชการ สน.สท. (สอธ.) โทร. ๐-๒๓๕๖-๔๕๕๗

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๒๒๖

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาของ ผวจ. ตาม ม.๑๔๕ ป.ว.อ.

เรียน อปค.

๑. เรื่องเดิม

มท.แจ้งแนวทางปฏิบัติการให้ความเห็นของ ผวจ. ในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ตาม ม.๑๔๕ ป.ว.อ. โดยให้รายงานสถิติข้อมูลให้ ปค.ทราบ ภายในทุกวันที่ ๕ ของเดือน กรณีสำนวนคดีที่มีลักษณะพิเศษอันน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เมื่อ อสส.พิจารณาสั่งคดีประการใด ให้ถ่ายสำเนาสำนวนคดีดังกล่าว ส่งให้ มท. (ปค.) (เอกสาร ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

จ.อุตรดิตถ์ ได้รายงานผลการปฏิบัติการ ผวจ.อุตรดิตถ์ ได้มีความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ ซึ่ง อสส.ยังไม่มีคำวินิจฉัยชี้ขาด ในคดีกล่าวหานางสุรรัตน์ สงวนจรรย์ ผู้ต้องหา ข้อหาขัดถือครอบครอง หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต (เอกสาร ๒)

ข้อเท็จจริงในคดีได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุผู้ต้องหาซื้อพิพาทกับเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการใช้ทางพิพาท ต่อมาเมื่อมีราษฎรร้องเรียนต่อกำนันท้องที่ว่าผู้ต้องหาซึ่งครอบครองที่ดินพิพาท ได้ทำรั้วไม้ปิดกั้นทางสาธารณะที่ประชาชนใช้ร่วมกันมานานประมาณ ๕๐ ปี ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนไม่สามารถสัญจรออกสู่ทางหลวงได้ กำนันและ ผญบ.ผู้ปกครองท้องที่ได้ปรึกษากับ อบต. และ อำเภอ นอก.จึงได้มี นส.แจ้งให้ สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จ.อุตรดิตถ์ และที่ดิน จ.อุตรดิตถ์ ตรวจสอบพื้นที่ ต่อมาคณะ จนท.หลายฝ่ายได้ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่พบว่าบริเวณที่เกิดเหตุมีการนำไม้มาทำรั้วกันทางสาธารณะและขุดถนนเป็นร่องกว้างประมาณ ๓ ม. ลึกประมาณ ๑ ม. นำดินที่ขุดขึ้นมาทำเป็นคันยาวประมาณ ๒๖๔ ม. แล้วนำต้นสะเดามาปลูกบริเวณคันดินดังกล่าว ทำให้รถไม่สามารถใช้เส้นทางได้ ได้มีการใช้เครื่องมือจีพีเอสตรวจสอบพิกัดที่เกิดเหตุ พบว่าอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงได้มีการร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ต้องหา ขึ้นสอบสวนผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ และได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อพนักงานอัยการ พนักงานอัยการ (อธิบดีอัยการภาค ๖) พิจารณาเห็นว่าที่เกิดเหตุทางราชการได้ออกเอกสาร สทก.๑ ให้ราษฎรรายอื่นครอบครองทำประโยชน์จนหมดอายุ บริเวณที่เกิดเหตุหมดสภาพป่าแล้วแม้ว่ายังคงสภาพป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมาย ผู้ต้องหาซื้อและเข้าครอบครองต่อมา น่าจะโดยเข้าใจว่ามีสิทธิครอบครองได้ ทั้งได้ครอบครองมานานนับ ๑๐ ปี แม้ จนท.เองยังไม่ทราบพิกัดที่แท้จริงของเขตป่าสงวนแห่งนี้ได้จนต้องตรวจสอบกันใหม่ ทางคดีฟังได้ว่าผู้ต้องหาขาดเจตนากระทำความผิด จึงสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา

ผวจ.อุตรดิตถ์ พิจารณาสำนวนคดีนี้เห็นว่าคดีมีพยานหลักฐานจากการตรวจสอบพิกัดทางภูมิศาสตร์ยืนยันชัดเจนว่าบริเวณที่พิพาทซึ่งผู้ต้องหาขุดดินทำรั้วไม้ปิดกั้นถนนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งเดิมเป็นสิทธิที่ทางราชการผ่อนผันให้ผู้อื่น (นายประดิษฐ์ ยิ้มอ่ำ) ทำกินในเขตป่าสงวน ฯ ได้ชั่วคราว โดยออกเป็นหนังสืออนุญาต สทก.๑ มีกำหนด ๕ ปี ในขณะที่ผู้ต้องหาเข้าครอบครองที่ดินพิพาทหนังสืออนุญาตดังกล่าวได้สิ้นอายุการอนุญาตแล้ว นายประดิษฐ์ ฯ ย่อมทราบได้ว่าที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวน ฯ เนื่องจากมีการระบุไว้ชัดเจนและมีแนวเขตติดต่อที่ดินข้างเคียง เมื่อนายประดิษฐ์ ฯ ขายที่ดินให้สามีของผู้ต้องหาและมอบการครอบครองต่อให้ผู้ต้องหา

/ นายประดิษฐ์...

นายประดิษฐ์ ฯ ได้มอบ สทก.๑ ให้ด้วย จึงรับฟังได้ว่าสามีของผู้ต้องหาและผู้ต้องหาทราบว่าที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวน ฯ และผู้ขายไม่ได้รับการผ่อนผันให้ทำกินในที่พิพาทแล้ว แม้สภาพพื้นที่จะไม่มีสภาพป่าแต่ก็เป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวน ฯ ตามกฎหมายอยู่ ผู้ต้องหาอย่าอวดอ้างว่าตนเองไม่มีสิทธิที่จะไปขุดดินทำไร่ไม่ปิดกั้นที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายตามข้อกล่าวหา หากไม่นำคดีขึ้นสู่ศาลผู้ต้องหาอย่าถือครอบครองที่ดินต่อไป รัฐไม่อาจบังคับใช้กฎหมายกับผู้ที่มีหลักฐานพอรับฟังได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ จึงเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา แยกคำสั่งพนักงานอัยการ

๓. ข้อพิจารณา

สน.สก. พิจารณาเห็นว่า การพิจารณาให้ความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของ ผวจ.อุดรดิตถ์ ในคดีดังกล่าว เป็นคดีที่น่าสนใจเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงเห็นควรแจ้งให้ จ.อุดรดิตถ์ ติดตามผลการวินิจฉัยชี้ขาดของ อสส. และแจ้งให้ มท.ทราบต่อไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามใน นส.ถึง ผวจ.อุดรดิตถ์ ที่เสนอมา
พร้อมนี้

(นายณลิน ตั้งประเสริฐ)

ผอ.สน.สก.

- เหนือชน

- วาสนา

(นายสุกิจ เจริญรัตนกุล)

อธิบดีกรมการปกครอง

๑๗ มี.ค. ๒๕๕๕

ผอ.สอช.....
หน.ก.....
นิติกร.....
ตรวจ/พิมพ์.....
2555

๒๗๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดอุดรธานี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปการพิจารณาให้ความเห็นแย้งในการสั่งคดีของผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ ในคดีกล่าวหานายจิต เอ็มมูล ผู้ต้องหา ฐานเป็นเจ้าพนักงานรับรองหรือทำหลักฐานเท็จ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งคดีนี้อัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว โดยสรุปข้อเท็จจริงในสำนวนได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้รับการร้องเรียนการทำงานของผู้ต้องหาซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ว่ามีเจตนาส่อทุจริตในหลายโครงการ และได้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนเห็นว่าการดำเนินงานโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน ซึ่งผู้ต้องหาลงลายมือชื่อรับรองการตรวจรับพัสดุไม้อัดยางขนาด ๖ มม. ว่ามีปริมาณครบถ้วน แต่ไม้อัดยางที่ผู้ต้องหารับไว้มีขนาดเพียง ๔ มม. ไม่ตรงตามสัญญา จึงมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา พนักงานอัยการพิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานและคำให้การของผู้รับจ้างในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนฟังได้ว่าไม้อัดยางขนาด ๖ มม. ที่คณะกรรมการตรวจรับตามสัญญา เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ผู้ต้องหากับพวกเข้าใจ โดยผู้รับจ้างและนายช่างรับรองยืนยันว่าไม้อัดที่ตรวจรับนั้นภาษาตลาดหรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่าขนาด ๖ มม. แม้การตรวจรับพัสดุนั้นจะไม่ถูกต้องก็เป็นเพียงเล็กน้อยซึ่งเกิดจากความสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามภาษาท้องถิ่น ไม่ได้มีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทำหลักฐานอันเป็นเท็จ จึงมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาเห็นว่า ตามโครงการดังกล่าวกำหนดให้ซื้อไม้อัดยางขนาด ๖ มม. เมื่อมีการตรวจรับไม้อัดยางขนาด ๔ มม. ไว้ จึงไม่ถูกต้องตามสัญญา ซึ่งโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรธานียืนยันว่าไม้อัดยางที่จำหน่ายในท้องตลาด จะมีราคาต่างกันไปตามความหนา การที่ผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจรับและผู้ขาย อ้างว่าไม้ที่ตรวจรับเป็นไม้ที่ท้องตลาดเรียกว่าไม้อัด ๖ มม. ไม่พอให้รับฟังว่าผู้ต้องหาไม่มีเจตนาตรวจรับรองเท็จ หรือเกิดจากความสำคัญผิดได้ ประกอบกับการเปลี่ยนขนาดความหนาของไม้อัดขนาด ๖ มม. เป็นไม้อัดขนาด ๔ มม. จะมีส่วนต่างราคาเป็นเงินจำนวนมาก ทำให้ผู้ขายได้ประโยชน์และรัฐเสียหาย เห็นได้ว่าผู้ต้องหากับพวกมีเจตนาตรวจรับพัสดุที่มีขนาดไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ของผู้ขายโดยมิชอบ เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาแย้งความเห็นของพนักงานอัยการ ซึ่งอัยการสูงสุดได้พิจารณาสำนวนคดีนี้แล้วเห็นว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาท้องการบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา บุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุในการดำเนินการจัดจ้างตามโครงการ การที่บุคคลทั้งสามทำเอกสารใบตรวจรับพัสดุว่าผู้ขายได้ส่งมอบไม้อัดยางขนาด ๖ มม. มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสามทราบอยู่แล้วว่าความจริงไม้อัดยางดังกล่าวมีขนาด ๔ มม. ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและราคาถูกกว่าตามสัญญาซื้อขาย จึงเป็นการร่วมกัน

/ รับรอง...

รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ และเป็นการร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นและรัฐได้รับความเสียหาย จึงวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในสำนวนคดีอาญาดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม และสามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับจังหวัดต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

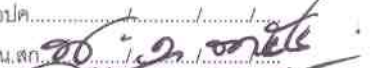

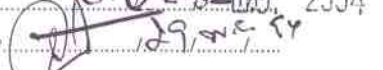
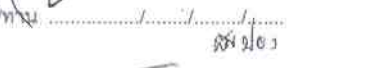
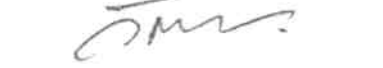
(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๗

รอง ปมท.
อปค.
รอง.อปค.
ผอ.สน.ศก.
ผอ.สอ.
พน.ก. ๕10๒๑๒๒๒ 2554
นิติกร.
พิมพ์ทาม

๕๙ ๒๐๖

สรุปการพิจารณาให้ความเห็นแย้งในการสังคดีของผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อหา เป็นเจ้าพนักงานร่วมกันรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ และร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

ผู้พิจารณาให้ความเห็นแย้ง นายจักริน เปลี่ยนวงษ์

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์

นิติกรผู้ตรวจสำนวน

นายพรพิษณุ จันส์สวัสดิ์ นิติกรชำนาญการ

.....

๑. สรุปข้อเท็จจริงในสำนวนได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้รับหนังสือจากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ร้องเรียนการทำงานของ ผู้ต้องหาซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ว่ามีเจตนาซื้อทุจริตในหลายโครงการ ป.ป.ช.ได้พิจารณา เรื่องกล่าวหาเรื่องเรียนแล้วมีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรบ้านโคก ดำเนินการตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อมาผู้ร้องได้เข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาใน ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ร้องเรียน จำนวน ๔ โครงการ เห็นว่าการดำเนินงาน ๓ โครงการเป็นไปโดยถูกต้อง ผู้ต้องหาเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนและให้ การปฏิเสธ พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาตามข้อกล่าวหาเฉพาะโครงการที่ ๒ กรณีผู้ต้องหาลง ลายมือชื่อรับรองการตรวจรับพัสดุในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน ว่ามีปริมาณครบถ้วนตาม สัญญา ทั้งที่จริงไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๙๒ แผ่น ที่ผู้ต้องหารับไว้มีขนาดเพียง ๔ มม. ไม่ตรงตาม สัญญา

๒. พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานและคำให้การของผู้รับจ้าง ในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน ชัดเจนแล้วว่าไม้อัดขนาด ๖ มม. ที่คณะกรรมการตรวจรับ ตามสัญญา เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ผู้ต้องหากับพวกเข้าใจ โดยผู้รับจ้างและนายช่างรับรองยืนยันว่าไม้อัดที่ตรวจรับ นั้นภาษาตลาดหรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่าขนาด ๖ มม. ไม้อัดที่ตรวจรับไว้มีคุณภาพครบถ้วนถูกต้องตามคำให้การ ของเจ้าหน้าที่ตรวจรับ ดังนั้น การตรวจรับไม้อัดตามความเข้าใจของท้องถิ่นและความไม่รู้ถึงความหนาของไม้อัดที่ แท้จริง ย่อมไม่ทำให้รัฐเกิดความเสียหายหรือเสียประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงในการก่อสร้าง หรือทำให้ ผู้ขายได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เพราะราคาไม้อัดที่เรียกว่า ๖ มม.ตามสัญญา ก็ตรงกับราคาซื้อขายไม้ขนาดเดียวกันใน ท้องถิ่น หากจะวัดขนาดได้ ๖ มม.พอดี ราคาจะสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาซื้อขาย แสดงว่าผู้ต้องหาและ คณะกรรมการตรวจรับไม่ได้รับผลประโยชน์ใด อีกประการหนึ่งผู้ต้องหาในฐานะประธานกรรมการ ก็คงจะไม่ได้ลง ไปใช้ตลับเมตรตรวจวัดกันเป็นที่แน่ชัด แม้การตรวจรับพัสดุนี้นี้จะไม่ถูกต้องก็เป็นเพียงเล็กน้อย ซึ่งเกิดจาก ความสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามภาษาท้องถิ่นเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทำหลักฐานอันเป็นเท็จตามที่ ถูกกล่าวหา จึงมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทุกข้อกล่าวหา

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาเห็นว่า ตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ ยากจน กำหนดให้ซื้อไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๙๒ แผ่น โดยการสอบราคาซื้อร่วมกับพัสดุประเภทอื่นรวม ๖ รายการ เมื่อมีการตรวจรับไม้อัดขนาด ๔ มม.ไว้จึงไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด อุดรดิตถ์ยืนยันว่าไม้อัดขนาดที่จำหน่ายในท้องตลาดมีความกว้างยาวเท่ากัน จะแตกต่างกันที่ความหนา ตั้งแต่ ๓, ๔, ๖, ๑๐, ๑๕ และ ๒๐ มม. ราคาต่างกันไปตามความหนา การที่ผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจรับ และผู้ขาย อ้างว่าไม้ที่ ตรวจรับเป็นไม้ที่ท้องตลาดเรียกว่าไม้อัด ๖ มม. ไม่พอให้รับฟังว่าผู้ต้องหาไม่มีเจตนาตรวจรับรองเท็จ หรือเกิดจาก ความสำคัญผิดได้ ผู้ต้องหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการ ปฏิบัติราชการ และการตรวจรับพัสดุตามสัญญาหรือประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล การอ้างว่าตรวจรับตาม

ความเข้าใจตามคำบอกเล่าของนายช่าง ผู้รับจ้าง หรือผู้ค้าขาย ย่อมเป็นการพันวิสัยของบุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่น ผู้ต้องหาจะปฏิบัติ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขนาดของไม้ก็ควรสอบถามให้ปรากฏหลักฐานจากหน่วยงานของทางราชการ มิใช่รับฟังจากคำบอกเล่าของบุคคลเพียงอย่างเดียว ประกอบกับการเปลี่ยนขนาดความหนาของไม้อัดขนาด ๖ มม. ราคาแผ่นละ ๓๗๐ บาท เป็นไม้อัดขนาด ๔ มม. ราคาแผ่นละ ๒๖๐ บาท ตามราคาที่ยุบายแจ้ง ในจำนวนซื้อ ๓๔๒ แผ่น จะมีส่วนต่างราคา ๔๓,๑๒๐ บาท ทำให้ผู้ขายได้ประโยชน์และรัฐเสียหาย เห็นได้ว่าผู้ต้องหาทั้งปวงมีเจตนาตรวจรับวัสดุที่มีขนาดไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ของผู้ขายโดยมิชอบ และอาจเพื่อประโยชน์ของผู้ต้องหาทั้งปวง การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งประสงค์พิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามมาตรา ๑๖๒ (๔) คดีมีพยานหลักฐานพอพ้อง เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา แยกความผิดของพนักงานอัยการ

๔. อัยการสูงสุดพิจารณาสำนวนคดีนี้แล้วเห็นว่าขณะเกิดเหตุผู้ต้องหาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น มีฐานะเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ บุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุในการดำเนินการจัดจ้างตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนโดยวิธีสอบราคา การที่บุคคลทั้งสามทำเอกสารใบตรวจรับพัสดุว่าผู้ขายได้ส่งมอบไม้อัดขนาด ๖ มม. ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างตามโครงการดังกล่าว มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสามทราบอยู่แล้วว่าความจริงไม้อัดดังกล่าวมีขนาด ๔ มม. ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและราคาถูกกว่าตามสัญญาซื้อขาย ทำให้การซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนตามนโยบายของรัฐบาล มีความมั่นคง แข็งแรงลดน้อยลง และไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งเป็นเหตุให้มีการเบิกจ่ายค่าจัดซื้อวัสดุดังกล่าวให้ผู้ขายรับไปตามสัญญา การกระทำของบุคคลทั้งสามจึงเป็นการร่วมกันรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ และเป็นการร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นและรัฐได้รับความเสียหาย จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗, ๑๖๒ (๔), ๘๓ จึงวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา พร้อมแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นและหัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นด้วย

.....

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๑๓๒ ๑๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ ๐๑๑๗.๑/๑๒๔๔๖ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ตามที่จังหวัดอุดรดิตถ์ได้รายงานการปฏิบัติงานกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์มีความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ ในคดีกล่าวหานายจัด เอี่ยมมูล ผู้ต้องหา ฐานเป็นเจ้าพนักงานรับรองหรือทำหลักฐานเท็จ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งอัยการสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ในสำนวนคดีอาญาดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและบทบาทหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม และสามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับจังหวัดต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนให้จังหวัดอื่น ๆ ทราบด้วยแล้ว และขอชมเชยในผลการปฏิบัติงานของจังหวัดอุดรดิตถ์ดังกล่าว ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดติดตามผลการพิจารณาคดีดังกล่าว และแจ้งผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๗

รอง ปมท.
อปค.
รอง.อปค.
ผอ.สน.สอ.
ผอ.สอธ.
หน.ก.
นิติกร
พิมพ์ทวน
ลงมือ

โปรด

ปมท.
16 S.A. 2554

เลขรับที่ 6662

บันทึกข้อความ

สนง.อปค.
วันที่ 1 ธ.ค. 54
ลงรับ (37)
เวลา.....

หน้าห้อง ผอ.สน.สก.
เลขที่ 439
10:1 S.A. 2554
เวลา 10:30 น.

งานเลขานุการกองกลาง สป.

ส่วนราชการ กรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ)

โทร. 0-2345... 5.ค. 2554

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๒๕๗๗๐

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ร.ปมท.(ม.)

ร.ปมท.(ม.)

เลขรับ ๗๗15

เลขรับ 7674

วันที่ 15 S.A. 2554

วันที่ 13 S.A. 2554

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวทางปฏิบัติการใช้ดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการให้ความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๕ โดยสำนวนคดีที่มีลักษณะพิเศษอันน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เมื่ออัยการสูงสุดพิจารณาสั่งคดีเป็นประการใดแล้ว ให้ขอถ่ายสำเนาสำนวนคดีดังกล่าวจากพนักงานอัยการส่งให้กระทรวงมหาดไทย (เอกสาร ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

จังหวัดอุดรธานี มีหนังสือที่ อต ๐๐๑๗.๑/๑๒๔๔๖ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลการปฏิบัติกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีมีความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี ในคดีกล่าวหานายจัด เอ็มมูล ผู้ต้องหา ฐานเป็นเจ้าพนักงานรับรองหรือทำหลักฐานเท็จ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งคดีนี้อัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว (เอกสาร ๒)

๒.๑ สรุปข้อเท็จจริงในสำนวนได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้รับหนังสือจากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ร้องเรียนการทำงานของผู้ต้องหาซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ว่ามีเจตนาส่อทุจริตในหลายโครงการ ป.ป.ช.ได้พิจารณาเรื่องกล่าวหาเรื่องแล้วมีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรบ้านโคก ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อมาผู้ร้องได้เข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ต้องหาเข้ามาขอตัวต่อพนักงานสอบสวนและให้การปฏิเสธ พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ร้องเรียนจำนวน ๔ โครงการ เห็นว่าการดำเนินงานจำนวน ๓ โครงการเป็นไปโดยถูกต้อง พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาตามข้อกล่าวหาเฉพาะโครงการที่ ๒ กรณีผู้ต้องหาลงมือซื้อรับรองการตรวจรับพัสดุในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน ว่ามีปริมาณครบถ้วนตามสัญญา ทั้งที่จริงไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๔๒ แผ่น ที่ผู้ต้องหารับไว้มีขนาดเพียง ๔ มม. ซึ่งไม่ตรงตามสัญญา

๒.๒ พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานและคำให้การของผู้รับจ้างในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนชัดเจนแล้วว่าไม้อัดขนาด ๖ มม. ที่คณะกรรมการตรวจรับตามสัญญา เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ผู้ต้องหากับพวกเข้าใจ โดยผู้รับจ้างและนายช่างรับรองยืนยันว่าไม้อัดที่ตรวจรับนั้นภาษาตลาดหรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่าขนาด ๖ มม. ไม้อัดที่ตรวจรับไว้มีคุณภาพครบถ้วนถูกต้องตามคำให้การของเจ้าหน้าที่ตรวจรับ ดังนั้น การตรวจรับไม้อัดตามความเข้าใจของท้องถิ่นและความไม่รู้ถึงความหนาของไม้อัดที่แท้จริง ย่อมไม่ทำให้รัฐเกิดความเสียหายหรือเสียประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงในการก่อสร้างหรือทำให้ผู้ขายได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เพราะราคาไม้อัดที่เรียกว่า ๖ มม.ตามสัญญา ก็ตรงกับราคาซื้อขายไม้

/ ขนาด...

ขนาดเดียวกันในท้องถิ่น หากจะวัดขนาดได้ ๖ มม.พอดี ราคาจะสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาซื้อขาย แสดงว่าผู้ต้องหาและคณะกรรมการตรวจรับไม้ได้รับผลประโยชน์ใด อีกประการหนึ่งผู้ต้องหาในฐานะประธานกรรมการก็คงจะไม่ได้ลงไปใช้ตลับเมตรตรวจวัดกันเป็นที่แน่ชัด แม้การตรวจรับพัสดุครั้งนี้จะไม่ถูกต้องก็เป็นเพียงเล็กน้อยซึ่งเกิดจากความสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามภาษาท้องถิ่นเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทำหลักฐานอันเป็นเท็จตามที่ถูกกล่าวหา จึงมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทุกข้อกล่าวหา

๒.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาเห็นว่า ตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน กำหนดให้ซื้อไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๙๒ แผ่น โดยการสอบราคาซื้อร่วมกับพัสดุประเภทอื่นรวม ๖ รายการ เมื่อมีการตรวจรับไม้อัดขนาด ๔ มม.ไว้จึงไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรดิตถ์ยืนยันว่าไม้อัดอย่างที่จำหน่ายในท้องตลาดมีความกว้างยาวเท่ากัน จะแตกต่างกันที่ความหนา ตั้งแต่ ๓, ๔, ๖, ๑๐, ๑๕ และ ๒๐ มม. ราคาต่างกันไปตามความหนา การที่ผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจรับและผู้ขาย อ้างว่าไม้ที่ตรวจรับเป็นไม้ที่ท้องตลาดเรียกว่าไม้อัด ๖ มม. ไม่พอให้รับฟังว่าผู้ต้องหาไม่มีเจตนาตรวจรับรองเท็จ หรือเกิดจากความสำคัญผิดได้ ผู้ต้องหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติราชการ และการตรวจรับพัสดุตามสัญญาหรือประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล การอ้างว่าตรวจรับตามความเข้าใจตามคำบอกเล่าของนายช่าง ผู้รับจ้าง หรือผู้ค้าขาย ย่อมเป็นการพินิจเสียของบุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่นผู้ต้องหาจะปฏิบัติ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขนาดของไม้ก็ควรสอบถามให้ปรากฏหลักฐานจากหน่วยงานของทางราชการ มิใช่รับฟังจากคำบอกเล่าของบุคคลเพียงอย่างเดียว ประกอบกับการเปลี่ยนขนาดความหนาของไม้อัดขนาด ๖ มม. ราคาแผ่นละ ๓๗๐ บาท เป็นไม้อัดขนาด ๔ มม. ราคาแผ่นละ ๒๖๐ บาท ตามราคาที่ผู้ขายแจ้ง ในจำนวนซื้อ ๓๙๒ แผ่น จะมีส่วนต่างราคา ๔๓,๑๒๐ บาท ทำให้ผู้ขายได้ประโยชน์และรัฐเสียหาย เห็นได้ว่าผู้ต้องหากับพวกมีเจตนาตรวจรับพัสดุที่มีขนาดไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ของผู้ขายโดยมิชอบ และอาจเพื่อประโยชน์ของผู้ต้องหากับพวก การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารหรือรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งประสงค์พิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามมาตรา ๑๖๒ (๔) คดีมีพยานหลักฐานพอฟ้อง เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา แยกความเห็นของพนักงานอัยการ

๒.๔ อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าขณะเกิดเหตุผู้ต้องหาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาท้องการบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ บุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุในการดำเนินการจัดจ้างตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนโดยวิธีสอบราคา การที่บุคคลทั้งสามทำเอกสารใบตรวจรับพัสดุว่าผู้ขายได้ส่งมอบไม้อัดขนาด ๖ มม. ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างตามโครงการดังกล่าว มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสามทราบอยู่แล้วว่าความจริงไม้อัดขนาดดังกล่าวมีขนาด ๔ มม. ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและราคาถูกกว่าตามสัญญาซื้อขาย ทำให้การซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนตามนโยบายของรัฐบาล มีความมั่นคงแข็งแรงลดน้อยลง และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งเป็นเหตุให้มีการเบิกจ่ายค่าจัดซื้อวัสดุดังกล่าวให้ผู้ขายรับไปตามสัญญา การกระทำของบุคคลทั้งสามจึงเป็นการร่วมกันรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริง

อันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ และเป็นการร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นและรัฐได้รับความเสียหาย จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗, ๑๖๒ (๔), ๘๓ จึงวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา พร้อมแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นด้วย

๓. ข้อพิจารณา

กรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า การมีความเห็นแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ ในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีคำสั่งไม่ฟ้องนายจัด เอ็บมูล ในคดีดังกล่าวข้างต้น โดยอัยการสูงสุดมีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้วนั้น สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ แก่จังหวัดต่าง ๆ ได้ เห็นควรแจ้งเวียนรายละเอียดของคดีนี้ให้จังหวัดอื่น ๆ ได้ทราบ ขณะเดียวกันเห็นควรมีหนังสือชมเชยการปฏิบัติงานไปยังจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ดังกล่าว นอกจากนี้เห็นควรแจ้งให้จังหวัดอุดรดิตถ์ติดตามผลการดำเนินคดีดังกล่าวแล้วแจ้งผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบต่อไปด้วย

๔. ข้อเสนอ

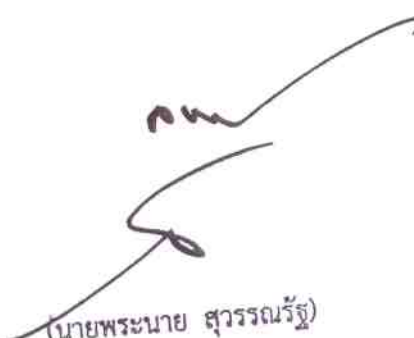
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ที่เสนอมาพร้อมนี้

(นายสุกิจ เจริญรัตนกุล)
อธิบดีกรมการปกครอง

(นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

17 S.A. 2554

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) โทร. ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๗

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๒๙๗๗๐

วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นในสำนวนคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวทางปฏิบัติการใช้ดุลพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ โดยสำนวนคดีที่มีลักษณะพิเศษอันน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เมื่ออัยการสูงสุดพิจารณาสั่งคดีเป็นประการใดแล้ว ให้ขอถ่ายสำเนาสำนวนคดีดังกล่าวจากพนักงานอัยการส่งให้กระทรวงมหาดไทย (เอกสาร ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

จังหวัดอุดรดิตถ์ มีหนังสือที่ อต ๐๐๑๗.๑/๑๒๔๔๖ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลการปฏิบัติกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์มีความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ ในคดีกล่าวหา นายจัด เอ็มมูล ผู้ต้องหา ฐานเป็นเจ้าพนักงานรับรองหรือทำหลักฐานเท็จ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งคดีนี้อัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว (เอกสาร ๒)

๒.๑ สรุปข้อเท็จจริงในสำนวนได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้รับหนังสือจากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ร้องเรียนการทำงานของ ผู้ต้องหา ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ว่ามีเจตนาส่อทุจริตในหลายโครงการ ป.ป.ช.ได้พิจารณาเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนแล้วมีมติให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรบ้านโคก ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อมาผู้ร้องได้เข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ต้องหาเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนและให้การปฏิเสธ พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ร้องเรียนจำนวน ๔ โครงการ เห็นว่าการดำเนินงานจำนวน ๓ โครงการเป็นไปโดยถูกต้อง พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาตามข้อกล่าวหาเฉพาะโครงการที่ ๒ กรณีผู้ต้องหาลงลายมือชื่อรับรองการตรวจรับพัสดุในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน ว่ามีปริมาณครบถ้วนตามสัญญา ทั้งที่จริงไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๙๒ แผ่น ที่ผู้ต้องหาได้รับไว้มีขนาดเพียง ๔ มม. ซึ่งไม่ตรงตามสัญญา

๒.๒ พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานและคำให้การของผู้รับจ้างในโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนชัดเจนแล้วว่าไม้อัดขนาด ๖ มม. ที่คณะกรรมการตรวจรับตามสัญญา เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ผู้ต้องหากับพวกเข้าใจ โดยผู้รับจ้างและนายช่างรับรองยืนยันว่าไม้อัดที่ตรวจรับนั้นภาษาตลาดหรือภาษาท้องถิ่นเรียกว่าขนาด ๖ มม. ไม้อัดที่ตรวจรับไว้มีคุณภาพครบถ้วนถูกต้องตามคำให้การของเจ้าหน้าที่ตรวจรับ ดังนั้น การตรวจรับไม้อัดตามความเข้าใจของท้องถิ่นและความไม่รู้ถึงความหนาของไม้อัดที่แท้จริง ย่อมไม่ทำให้รัฐเกิดความเสียหายหรือเสียประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงในการก่อสร้างหรือทำให้ผู้ขายได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เพราะราคาไม้อัดที่เรียกว่า ๖ มม. ตามสัญญา ก็ตรงกับราคาซื้อขายไม้

/ ขนาด...

ขนาดเดียวกันในท้องถิ่น หากจะวัดขนาดได้ ๖ มม.พอดี ราคาจะสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาซื้อขาย แสดงว่าผู้ต้องหาและคณะกรรมการตรวจรับไม่ได้รับผลประโยชน์ใด อีกประการหนึ่งผู้ต้องหาในฐานะประธานกรรมการก็คงจะไม่ได้ลงไปใช้ตลับเมตรตรวจวัดกันเป็นที่แน่ชัด แม้การตรวจรับพัสดุครั้งนี้จะไม่ถูกต้องก็เป็นเพียงเล็กน้อยซึ่งเกิดจากความสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามภาษาท้องถิ่นเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทำลายหลักฐานอันเป็นเท็จตามที่ถูกกล่าวหา จึงมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทุกข้อกล่าวหา

๒.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์พิจารณาเห็นว่า ตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจน กำหนดให้ซื้อไม้อัดขนาด ๖ มม. จำนวน ๓๔๒ แผ่น โดยการสอบราคาซื้อร่วมกับพัสดุประเภทอื่นรวม ๖ รายการ เมื่อมีการตรวจรับไม้อัดขนาด ๔ มม.ไว้จึงไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุดรดิตถ์ยืนยันว่าไม้อัดตามที่จำหน่ายในท้องตลาดมีความกว้างยาวเท่ากัน จะแตกต่างกันที่ความหนา ตั้งแต่ ๓, ๔, ๖, ๑๐, ๑๕ และ ๒๐ มม. ราคาต่างกันไปตามความหนา การที่ผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจรับและผู้ขาย อ้างว่าไม้ที่ตรวจรับเป็นไม้ที่ท้องตลาดเรียกว่าไม้อัด ๖ มม. ไม่พอให้รับฟังว่าผู้ต้องหาไม่มีเจตนาตรวจรับรองเท็จ หรือเกิดจากความสำคัญผิดได้ ผู้ต้องหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติราชการ และการตรวจรับพัสดุตามสัญญาหรือประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล การอ้างว่าตรวจรับตามความเข้าใจตามคำบอกเล่าของนายช่าง ผู้รับจ้าง หรือผู้ค้าขาย ย่อมเป็นการพ้นวิสัยของบุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่นผู้ต้องหาคงจะปฏิบัติ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขนาดของไม้ก็ควรสอบถามให้ปรากฏหลักฐานจากหน่วยงานของทางราชการ มิใช่รับฟังจากคำบอกเล่าของบุคคลเพียงอย่างเดียว ประกอบกับการเปลี่ยนขนาดความหนาของไม้อัดขนาด ๖ มม. ราคาแผ่นละ ๓๗๐ บาท เป็นไม้อัดขนาด ๔ มม. ราคาแผ่นละ ๒๖๐ บาท ตามราคาที่ผู้ขายแจ้ง ในจำนวนซื้อ ๓๔๒ แผ่น จะมีส่วนต่างราคา ๔๓,๑๒๐ บาท ทำให้ผู้ขายได้ประโยชน์และรัฐเสียหาย เห็นได้ว่าผู้ต้องหากับพวกมีเจตนาตรวจรับพัสดุที่มีขนาดไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ของผู้ขายโดยมิชอบ และอาจเพื่อประโยชน์ของผู้ต้องหากับพวก การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งประสงค์พิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามมาตรา ๑๖๒ (๔) คดีมีพยานหลักฐานพอพ้อง เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา แยังความเห็นของพนักงานอัยการ

๒.๔ อัยการสูงสุดพิจารณาสำนวนคดีนี้แล้วเห็นว่าขณะเกิดเหตุผู้ต้องหาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ บุคคลทั้งสามได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุในการดำเนินการจัดจ้างตามโครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนโดยวิธีสอบราคา การที่บุคคลทั้งสามทำเอกสารใบตรวจรับพัสดุว่าผู้ขายได้ส่งมอบไม้อัดขนาด ๖ มม. ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างตามโครงการดังกล่าว มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลทั้งสามทราบอยู่แล้วว่าความจริงไม้อัดขนาดดังกล่าวมีขนาด ๔ มม. ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและราคาถูกกว่าตามสัญญาซื้อขาย ทำให้การซ่อมแซมที่อยู่อาศัยครัวเรือนที่ยากจนตามนโยบายของรัฐบาล มีความมั่นคงแข็งแรงลดน้อยลง และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งเป็นเหตุให้มีการเบิกจ่ายค่าจัดซื้อวัสดุดังกล่าวให้ผู้ขายรับไปตามสัญญา การกระทำของบุคคลทั้งสามจึงเป็นการร่วมกันรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริง

อันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ และเป็นการร่วมกันปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นและรัฐได้รับความเสียหาย จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗, ๑๖๒ (๔), ๘๓ จึงวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา พร้อมแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และหัวหน้าส่วนโยธาท้องการบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นด้วย

๓. ข้อพิจารณา

กรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า การมีความเห็นแย้งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ ในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ที่มีคำสั่งไม่ฟ้องนายจัด เอ็บมูล ในคดีดังกล่าวข้างต้น โดยอัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหาแล้วนั้น สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ในสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ แก่จังหวัดต่าง ๆ ได้ เห็นควรแจ้งเวียนรายละเอียดของคดีนี้ให้จังหวัดอื่น ๆ ได้ทราบ ขณะเดียวกันเห็นควรมีหนังสือชมเชยการปฏิบัติงานไปยังจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ดังกล่าว นอกจากนี้เห็นควรแจ้งให้จังหวัดอุดรดิตถ์ติดตามผลการดำเนินคดีดังกล่าวแล้วแจ้งผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบต่อไปด้วย

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ที่เสนอมาพร้อมนี้

สม ๒๓.....

(นายสุกิจ เจริญรัตนกุล)
อธิบดีกรมการปกครอง

รอง.อปค.....
ผอ.สน.สก.....
ผอ.สอช.....
หน.ก.....
นิติกร.....
พิมพ์ฐาน.....

สม ๒๓.....